

ROMÂNIA

TRIBUNALUL BUCUREȘTI

București, sector 3,
B-dul Unirii nr. 37

Tel.: 021.318.77.00

Fax: 021.318.77.31

E-mail: tribunalul-bucuresti@just.ro

CABINETUL PREȘEDINTELUI

Nr. 1/2012/C din data de 29.12.2012

Excelenței Sale,

**DOMNULUI TRAIAN BĂSESCU,
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**

Stimate Doamnă Președinte,

Cunoscând preocuparea Dumneavoastră constantă pentru desfășurarea în condiții optime a actului de justiție, vă adresăm pe această cale rugămintea ca în temeiul art.77 alin.2 din Constituția României să trimiteți Parlamentului spre reexaminare Proiectul de Lege PL-x nr.436/2012 având ca obiect **Propunere Legislativă privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr.134/2010, privind Codul de Procedură Civilă**, care afectează grav buna funcționare a Tribunalului București, ca instanță desemnată cu multiple competențe exclusive, consecință directă a propunerilor din respectivul proiect, de natură să degreveză în mod particular rolul Secției de Contencios Administrativ și Fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Vă semnalăm pe această cale existența a numeroase aspecte de neconstituționalitate, de nerespectare a tehnicii legislative și de încălcare evidentă a duratei rezonabile a procesului civil, aspecte detaliate pe larg în materialul anexat prezentei adrese.

Considerând că nu există imperative mai presus de funcționarea statului de drept și de asigurarea reală a dreptului la un proces echitabil cetățenilor acestui stat, vă rugăm să apreciați asupra necesității retrimiterii proiectului de lege anterior indicat spre reexaminare Parlamentului României, astfel încât scopurile Mecanismului de Cooperare și Verificare să fie cu adevărat realizate și nu denaturate, urmând a se reține punctul de vedere exprimat de judecătorii Tribunalului București, ca parte a autorității judecătorești, direct implicată și afectată de această propunere legislativă.

Cu deosebită considerație,

JUDECĂTOR LAURA SANDREI,
PREȘEDINTELE TRIBUNALULUI BUCUREȘTI

**Către Administrația Prezidențială,
D-lui Președinte al României Traian Băsescu,**

Subsemnații, în calitate de judecători în cadrul Tribunalului București – Secția a IX-a Contencios administrative și fiscal conform tabelului anexat, instanță judecătorească direct vizată de modificările legislative de competență, în temeiul **art. 77 din Constituția României**, formulăm, înainte de promulgare,

**CERERE DE TRIMITERE SPRE REEXAMINARE
a Proiectului de Lege PL-x nr. 436/2012**

având ca obiect **Propunere legislativă privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă**, pentru următoarele

MOTIVE:

I. Aspecte de neconstituționalitate

Proiectul de lege a fost inițiat de un grup format din 7 deputați și senatori, iar prima Cameră sesizată a Parlamentului României a fost Senatul, cu **încălcarea dispozițiilor art. 75 alin. 1 din Constituția României**.

Senatul a respins propunerea legislativă, care a fost adoptată însă de Camera Deputaților, în virtutea calității de Cameră decizională. Or, art. 75 alin. 1 din Constituția României prevede cu claritate procedura care trebuia respectată:

Se supun spre dezbateră și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri, precum și **proiectele legilor organice prevăzute la** articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), **articolul 73 alineatul (3) literele e), k), l), n), o)**, articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3), articolul 120 alineatul (2), articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului.

Dispozițiile **art. 73 alin. 3 lit. k și lit. l din Constituția României** prevăd obligativitatea reglementării prin lege organică a unor domenii speciale cum este contenciosul administrativ și, respectiv, organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești, iar în acest caz, contrar mențiunii din Avizul favorabil al Consiliului Legislativ, **prima Cameră sesizată trebuia să fie Camera Deputaților**, situație în care Senatul ar fi fost Camera decizională, ceea ce înseamnă că **proiectul de lege, în cazul respectării Constituției, nu ar fi fost adoptat**.

Modificările legislative privesc legi importante, precum:

⇒ **Codul de procedură penală**, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 30 aprilie 1997

⇒ **Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004

- ⇒ **Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012
- ⇒ **Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007
- ⇒ **O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008
- ⇒ **Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din 9 noiembrie 1987 nr. 341/2004**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004
- ⇒ **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008
- ⇒ **Legea cetățeniei nr. 21/1991**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 13 august 2010
- ⇒ **Legea nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 din 23 august 2004
- ⇒ **Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției**, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005
- ⇒ **Legea nr. 53/2003 - Codul muncii**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011
- ⇒ **Legea dialogului social nr. 62/2011**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 31 august 2012

În cazul în care considerați că dispozițiile Legii fundamentale invocate necesită o interpretare din partea Curții Constituționale a României, există posibilitatea de a sesiza instanța de contencios constituțional, în temeiul **art. 146 lit. a din Constituție**, cu privire la constituționalitatea legii, înainte de promulgarea acesteia.

II. Aspecte de tehnică legislativă

Având în vedere multitudinea și complexitatea modificărilor, ce au ca prim efect, în mod vizibil, o **creștere considerabilă a volumului de activitate**, prin transbordarea unui număr semnificativ de cauze în materia contenciosului administrativ, de la instanțele superioare, respectiv Curțile de Apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, **direct la Tribunalul București**, considerăm că, pentru o analiză riguroasă a acestor propuneri se impune, în primul rând, **efectuarea unui studiu de impact**, neputând fi acceptat argumentul din propunerea înaintată, în sensul că litigiile care, în prezent, sunt soluționate de cele 15 curți de apel se vor distribui între cele 42 de tribunale.

Principiul nu este valabil în cazul Tribunalului București, deoarece **litigiile de pe rolul Curții de Apel București nu ar fi distribuite nici măcar către cele 5 tribunale arondate, ci doar către Tribunalul București**. Este de notorietate că norma de competență alternativă determină ca un procent considerabil din litigii să fie deduse spre judecare instanțelor de la sediul autorității emitente. Prin urmare, având în vedere că **toate autoritățile centrale își au sediul în Municipiul București, aceste dosare ar reveni conform modificărilor propuse unei singure instanțe, respectiv Tribunalului București**.

Potrivit dispozițiilor art. 6 alin. 3 din Legea nr. 24/2000, **„proiectele de acte normative se supun spre adoptare însoțite de o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare, precum și de un studiu de impact, după caz”**.

Apreciem că se impune un studiu de impact pentru fiecare lege vizată de modificările propuse, urmând a se stabili pe baza unor date concrete evoluția previzibilă a volumului de activitate la nivelul instanțelor din Municipiul București în funcție de toate modificările, având în vedere că **primul termen de judecată stabilit prin repartizare**

aleatorie la Tribunalul București, cu respectarea Programului privind volumul optim de activitate, este în prezent în luna decembrie 2013.

Impactul asupra activității Secției a IX-a Contencios administrative și fiscal a Tribunalului București este extrem de grav, în condițiile în care normele de competență vor produce **efecte imediate**, odată cu intrarea în vigoare a legii (3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României) și se prevede expres în cadrul dispozițiilor tranzitorii (art. 28 din Proiectul de lege) că:

(3) Procesele în curs de judecată în primă instanță în materia contenciosului administrativ și fiscal aflate la data intrării în vigoare a prezentei legi pe rolul curților de apel și care, potrivit prezentei legi, sunt de competența tribunalelor **se trimit la tribunale**.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1) - (3), **dosarele se trimit, pe cale administrativă, la instanțele devenite competente să le judece**.

Or, în condițiile în care Studiile de impact cu privire la intrarea în vigoare a noilor Coduri realizate de Ministerul Justiției la începutul anului 2012 prevedeau un deficit de resurse umane (judecători și personal auxiliar) și finanțare la nivelul Tribunalului București, mai mare decât cel existent oricum în prezent (în cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal funcționează 19 judecători și 20 grefieri), este de neînțeles graba cu care a fost promovat acest proiect de lege, fără a fi analizate în concret urmările și a se lua **măsuri pozitive**, precum:

- degrevarea tribunalelor de contencios administrativ și fiscal de alte cauze decât cele care le revin în competență în urma Proiectului de lege, pentru o echilibrare a activității jurisdicționale;

- suplimentarea resurselor umane (judecători și personal auxiliar) pentru instanțele la care studiile de impact constată un deficit în viziunea noilor modificări;

- asigurarea condițiilor pentru specializarea judecătorilor de la tribunale în judecarea unor litigii de natura celor aflate în prezent în competența curților de apel (perfecționare prin organizarea unor seminarii și colocvii în domenii speciale, cu o anumită perioadă de timp înainte de intrarea în vigoare a modificărilor de competență);

III. Aspecte de oportunitate

Pe lângă criticile de tehnică legislativă expuse anterior, Tribunalul București a înaintat Parlamentului și aprecieri punctuale cu privire la fiecare modificare legislativă propusă de Înalta Curte de Casație și Justiție în materia contenciosului administrativ, cu impact asupra activității Secției de Contencios administrativ și fiscal, conform adresei nr. 1/5838/22.10.2012 atașate prezentului memoriu.

În măsura în care acestea nu se regăsesc între documentele ce au stat la baza Raportului Comisiei Juridice, de disciplină și imunități a Camerei deputaților, solicităm ca după trimiterea proiectului de lege spre reexaminare să fie dezbătute în Parlament pentru adoptarea unor posibile amendamente.

IV. Durata rezonabilă a procesului civil

Creșterea volumului de activitate a unei instanțe are influență directă în durata rezonabilă a procesului civil, garanție a dreptului fundamental al cetățeanului la un proces echitabil (**art. 21 din Constituția României și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului**).

Durata rezonabilă a procedurii se interpretează în funcție de următoarele criterii: complexitatea cauzei, conduita autorităților judiciare, modul cum acestea și-au îndeplinit obligațiile, conduita părților, a martorilor, experților. Încălcarea duratei rezonabile a procedurilor a dus la condamnarea Statului Român într-un număr impresionant de cauze (de natură penală sau civilă), printre care: **Stoianova și Nedelcu, Tudorache, Petre, Aliuță, Reiner și alții, Bragadireanu, Rosengren, Georgescu, Temeșan, Crăciun, Didu, Damian-**

Burueană și Damian, Soare, Boțog și Potcoavă, Moscu, Cojocaru și alții, Glasberg, Velcescu.

Conform concluziilor unui studiu științific realizat de un colectiv de magistrați (Culegerile „**Hotărârile CEDO în cauzele împotriva României. Analiză, consecințe, autorități potențial responsabile**” – 7 volume, pentru perioada 1994-2011, publicate de Editura Universitară), întârzierile nejustificate în soluționarea cauzelor cu care au fost învestite autoritățile judiciare române se datorează pasivității și lipsei de preocupare din partea **Ministerului Public și a instanțelor de judecată**, pentru finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, dar și **legiuitorului** care nu a limitat numărul desființărilor sau casărilor cu trimitere spre rejudecare și nu a pus la îndemâna părților un mecanism legislativ eficient prin intermediul căruia să obțină rezolvarea cauzelor cu respectarea duratei rezonabile pretinse de art. 6 din Convenție.

Or, modificarea intempestivă de competență și trimiterea cauzelor pe cale administrativă altor instanțe de judecată creează premisele prelungirii duratei de judecată a proceselor, ca și în cazul trimerilor spre rejudecare. Aceste aspecte au fost avute în vedere și în cadrul Mecanismului de Control și Verificare

De altfel, este surprinzător cum nici în prezent, deși există un număr covârșitor de cauze în care România a fost condamnată de-a lungul timpului pentru nerespectarea termenului rezonabil al procedurilor, nu sunt activate măsuri legislative apte să înlăture carențele identificate care au dus în numeroase cazuri la depășirea duratei rezonabile a procesului.

Pe de altă parte, pentru a-și atinge efectul scontat, dar și pentru a evita sacrificarea calității în favoarea celerității, modificările legislative (inclusiv Codurile de procedură) trebuieacompaniate de o serie de măsuri legislative și administrative care să reașeze sistemul judiciar în așa fel încât judecătorii să poată răspunde numărului în creștere al pricinilor aduse în fața lor, însemnând cel puțin reorganizarea în teritoriu a instanțelor și mărirea schemelor de personal acolo unde volumul de activitate al instanțelor este deosebit de ridicat.

Cu deosebită considerație,

26 octombrie 2012